

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Запорізький національний університет
Освітня програма	25292 Графічний дизайн
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	022 Дизайн

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Запорізький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25292
Назва ОП	Графічний дизайн
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Спеціалізація (за наявності)	022.01 Графічний дизайн
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Авраменко Дмитро Костянтинович, Бойченко Анна Віталіївна, Цимбалюк Олена Костянтинівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.05.2020 р. – 27.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/vidom-pro-samoocin/op_022_graf_chnij_dizajn_pershij_bakalavrs_kij_r_ven_.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/ppae2019/022_programa_v_zituop_022_graf_chnij_dizajn_pershij_bakalavrs_kij_r_ven_.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн» першого (бакалаврського) рівня розроблена на кафедрі акторської майстерності та дизайну Запорізького національного університету для підготовки студентів, які працюватимуть у сфері культури і мистецтва. ОПП підготовлена на факультеті соціальної педагогіки та психології ЗНУ, де й реалізується. Подана інформація про освітню програму загалом є правдивою, вона відповідає дійсності, що було підтверджено протягом двох днів зустрічей експертів із фокус-групами. На окремі наявні невідповідності експертами звернено увагу, що відображено у цьому звіті.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

За результатами самоаналізу та виїзної експертизи експертною групою Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти виокремлено ряд сильних сторін та позитивних практик освітньої програми «Графічний дизайн»: 1 – незважаючи на те, що ОП розроблено у 2016 р., студенти та викладачі кафедри вже співпрацюють, зокрема, із відділом міжнародних відносин та інвестицій Запорізької обласної ради з питань інформування та іміджевої реклами, візуалізації політики економічного патріотизму, актуальної для цього аграрного та індустріального регіону, про що було наголошено на зустрічі із стейкхолдерами. Слід наголосити, що ця співпраця відображає місію ЗНУ у формуванні його впливу на громадську думку у форматі європейського простору освіти, науки та культури; 2 – сильною стороною ОП є загальний університетський освітній клімат, на тлі якого було розроблено програму із врахуванням регіонального контексту, а саме – тенденцій розвитку спеціальності у майбутньому та ринку праці, відповідно ОП добре збалансована технічними (комп'ютерними), художніми і гуманітарними дисциплінами, які реалізують її цілі, підтримуються матеріально-технічною базою, у т.ч. злагодженою роботою бібліотеки згідно сучасних вимог, запровадженням інтегрованої електронної системи наукових публікацій в ЗНУ «СІНАП» <https://scientific-rating.znu.edu.ua/>; 3 – місія ЗНУ проявляється й у посиленій увазі до національно-патріотичного виховання здобувачів вищої освіти <https://bit.ly/2Ivaxyd>, розвитку культури міжнародних відносин, подальшому поширенні серед студентської молоді волонтерського руху, виховання у них почуття відповідальності, милосердя завдяки різним благодійним акціям, скерованим на розмаїті вікові та соціальні категорії місцевого населення; 4 – сильною стороною ОП експерти вважають створення сприятливих умов у ЗВО для занять фізичною культурою як НПП, так і здобувачів ВО, превентивно-оздоровчого виховання молоді, популяризації здорового способу життя тощо; 5 – здобувачі вищої освіти очної та заочної форм навчання (усього 217 осіб) ознайомлені із академічною доброчесністю, залучаються до виставкової діяльності та наукової роботи – публікації студентів та у співавторстві з НПП, вже є три збірники, мають можливість вільного вибору окремих освітніх компетентностей; 6 – ОП має тісний взаємозв'язок із школами, училищами та коледжами не тільки міста, але й регіону у цілому, а саме – Запорізьке вище проф.-тех. училище, Запорізький гідроенергетичний коледж, Запорізький педагогічний коледж, Мелітопольський коледж культури, Запорізьке вище професійне училище моди і стилю, Нікопольський педагогічний коледж; 7 – профорієнтаційна робота збагатилась напрацюваннями студентів ОП у ділянці графічного дизайну, про що згадувалось на зустрічі із стейкхолдерами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Професорсько-викладацький склад заявленої ОП у переважній більшості не відповідає академічній та професійній кваліфікації викладачів на ОП «Графічний дизайн». Відсутність кваліфікаційної дипломної роботи у першому випуску ОП 2019-2020 н.р., яку замінено комплексним іспитом. Експертна група рекомендує запровадити прилюдні захисти, починаючи з 2020-2021 н.р. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти ще недостатньо розвинута. Відсутність фактів теоретичних напрацювань в методології викладання на ОП «Графічний дизайн».

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегія розвитку ЗНУ на 2018-2022 рр. прописана у документі https://www.znu.edu.ua/docs/2019/strateg_ya_rozvitku_znu.pdf (доповненому 2019 роком), де підкреслено, що заклад, враховуючи чинники впливу на діяльність ЗВО та аналізуючи зміни економічних та соціальних умов, котрі відбуваються в останні роки не лише у державі, але й у світі, розвиватиме інноваційні підходи до процесу навчання і до наукових досліджень. У стратегічних планах до кінця визначеного терміну це конкретно відображено, зокрема, у пп. 4.2; 4.5; 4.7 – 4.11; 5.2.3 тощо. Свою місію ЗНУ амбітно вбачає у формуванні простору освіти, науки і культури європейського рівня, який матиме вплив на соціум та забезпечуватиме соціальне прогнозування у різних сферах діяльності людини, спираючись на результати наукових досліджень (5.3). Відповідно, цілі освітньої програми «Графічний дизайн» сформульовано у контексті стратегій та місії ЗВО – фундаментально підготувати висококваліфікованих фахівців у галузі дизайну, здатних вирішувати творчі та нестандартні завдання практичної діяльності у різних виробничих та соціокультурних умовах. Цьому сприяє удосконалення ОП із врахуванням структурної перебудови наукової діяльності ЗНУ - підвищення рівня кваліфікації та якісного складу: на ОП викладають заслужений художник України, голова ЗОНСХУ також колишній головний художник міста Запоріжжя, член Спілки дизайнерів і Спілки рекламистів, також п'ять кандидатів наук і один доктор наук, плануються захисти кандидатських і докторської дисертації. Доробок кожного викладача фіксується у загальноуніверситетській системі СИНАП. Вагоме значення для досягнення цілей має рівень матеріально-технічної бази закладу, на ОП «Графічний дизайн» задіяно 17 комп'ютерів, для рисункової та живописної майстерень - 60 мольбертів (проте загальну кількість майстерень, рекомендовано збільшити), в науковій бібліотеці безкоштовний доступ до 5 баз даних, фонд складає 1 млн 286 примірників, починаючи від 1650 року. Тільки назв наукових публікацій НПП – 145 тисяч. Є блок мистецької літератури суто для ОП «Графічний дизайн», у т.ч. цього року для дизайнерів закуплено до 18 книжок українською мовою. Умови для навчання і роботи та проживання у гуртожитку комфортні. У період карантину освітній процес забезпечено комунікацією через систему дистанційного навчання Moodle <https://moodle.zp.edu.ua/>

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На ОП враховуються інтереси стейкхолдерів. Для абітурієнтів проводяться чотиримісячні вечірні курси. Для проходження творчого конкурсу створено умови, інформація доступна <https://web.znu.edu.ua/pk/bakalavrat/>. Здобувачі зазначали, що з ними проводяться ознайомчі бесіди при вступі на ОП, у подальшому є підтримка з боку кураторів груп, студентського самоврядування, їм відома скринька довіри, психолого-виховна підтримка є і в гуртожитку. Їх інтереси забезпечуються проходженням практик. На ОП отримують стипендію – мера Запоріжжя. Представниця відділу фінансування О.Аристова повідомила, що для ОП, коли її було відкрито, придбано гіпсових моделей на 41 тис. грн (по два екземпляри на зліпок) та на 18 тис. грн – мольбертів, а відрядження студентів на семінари та конференції, за запрошенням, оплачуються закладом. Інтерес до освітньої програми виявляють роботодавці, їх почали запрошувати від 2019 р. у ЗВО. Підтвердили Н.Кузьмичова, В.Систеров, К.Симонова, п. Ірина, Т.Єншуєва, частина з них приходила безпосередньо на засідання: Н.Дерев'яно, О.Кремерова, Т.Єншуєва (протокол №6 від 30.01.2019 р.). Завдяки співпраці виробників Запорізької міської друкарні «Дніпровський металург» та авторів ОП дисципліну «Технології поліграфії» було перенесено до освітніх компонент блоку вибору ЗВО. Н.Кузьмичова, директорка консалтингового ТОВ «МЛС групи», комунікує з викладачами кафедри, доносить інформацію про потреби бізнесу щодо послуг графічного дизайну, В.Систеров, директор ТОВ «Видавництво «Статус», побачив потенціал студентів, планує створити майданчики для публічного видання книг разом із ними. хоча висловив сумніви щодо доцільності впровадження дуальної освіти, К.Симонова, представниця Запорізького туристично-інформаційного центру: фірма проводить безкоштовні майстер-курси по дизайну, по маркетингу для студентів з профільних напрямків. 2-й рік центр працює з дизайнерами за цивільно-правовими договорами. Дизайнер ТОВ «Флайт. ЛТД» п. Ірина: ТОВ – це база для проходження технологічно-виробничої практики, розробляються індивідуальні завдання, в умовах карантину – практика відбувається дистанційно. Директор фірми А. Рашевська спільно із НПП розробили видання – словник ІТ-термінів. Т.Єншуєва, голова Запорізької організації Спілки дизайнерів України, була залучена до розробки ОП, пропонує допомогу в організації баз для проходження практики на підприємствах «Мотор Січ» і «Кераміст». О.Кремерова, керівник гуртка «Петриківський розпис» ЦТДтаЮ Олександрівського р-ну ЗМРЗО, проводила майстер-класи. Академічна спільнота залучена до коригування ОП через низку науково-практичних заходів, участі у творчих акціях, здобувачі добре продукують творчі ідеї, активні, допомагають оновити студентські містечка, гуртожиток, зелену зону на території ЗВО, залучені до розробки дизайну нового герба і символів факультету, допомагають оновити студентські містечка, гуртожиток, зелену зону на території ЗВО.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання проектується на попит ринку праці, про що наголошувалось на очних зустрічах. Професія графічного дизайнера дуже затребувана в регіоні. Учасники очної зустрічі, фахівці галузі, потенційні роботодавці, з якими співпрацює ЗВО, запевнили експертів, що в ОП враховано регіональний контекст, а місто Запоріжжя і регіон у цілому потребують візуальної комунікації, брендингу, зовнішньої реклами, анімацій, відео, різних соціальних та міжнародних проєктів – усе це реальний дизайнерський колективний продукт, у якому беруть участь студенти і у майбутньому – це їх місця працевлаштування. Керівник відділу міжнародних відносин та інвестицій Запорізької обласної ради В.Головешко наголосив на кількарічній співпраці з кафедрою по даній ОП за трьома параметрами, зокрема – здобувачі ВО та НПП допоміжні у формуванні місцевої політики інформування,

популяризуючи інформацію засобами візуалізації для іміджування економічної активності регіону в державі та у світі, піднесення міжнародного авторитету і знань про аграрно-індустріальний регіон та формування регіонального економічного патріотизму. Також В.Головешко повідомив, що перші білборди і сітілайти в місті та області на тему карантину з'явилися завдяки ОП. Тенденції до студентоцентрованого навчання, які відображено у змісті ОП, формування індивідуальної освітньої траєкторії виокремлено з ряду проаналізованих міжнародних програм підготовки дизайнерів. Світові тенденції дизайну враховано при залученні студентів та викладачів до організації та проведенні International IT forum 2018, 2019, результати якого було оприлюднено на наукових заходах ЗАМ. На ОП при формуванні напрямків розвитку переважно дослухаються до побажань студентів. Згідно з наданими експертній групі результатами студентських опитувань, ЗВО проводить анкетування здобувачів вищої освіти, щодо освітніх компетентностей та самої процедури викладання дисциплін проте, рекомендуємо розширити перелік питань, а також контингент опитуваних студентів. Так, з боку студентів було висловлено побажання до викладачів основну увагу більше приділяти конкретним знанням з того чи іншого предмету, менше – конспектам. Опитування проводяться у різних формах – на паперових аркушах, на гугл диску – додається код, лінк.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р. № 1391. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzheni-standarti-vishoyi-osviti> На сайті ЗНУ є Положення про розроблення та оформлення освітньої програми від щодо програмних результатів навчання http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_to_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf В ньому зазначено, що узгоджено набір 15-20 тверджень, які виражають, що здобувач вищої освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Незважаючи на те, що Положення датується 30.10.2018 р., заплановані результати навчання загалом відповідають Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі освітньої програми «Графічний дизайн» корелюють зі стратегією та місією Запорізького національного університету, освітній процес здобувачів вищої освіти на цій ОП відбувається у комфортних умовах. Загальноуніверситетська матеріально-технічна база у цілому відповідає досягненню поставлених задач. Забезпеченість матеріально-технічною базою і, головне – небайдужим колективом НПП, якісний склад якого має реальні та умотивовані університетом можливості подальшого професійного зростання. Задача для ОП «Графічний дизайн» стати «цитаделлю українства» в системі класичного університету переконує експертів у своєму потенціалі, який потрібно регулярно підтверджувати.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Можна порекомендувати розширювати коло потенційних роботодавців, ще більше залучати практикуючих дизайнерів на зустрічі із здобувачами вищої освіти – надалі зміцнювати контакти ізстейкхолдерами, представниками ширшого діапазону фірм, компаній, підприємств, ательє, студій регіону. Враховуючи, що ОП розвивається, експертна група рекомендує активніше звертатись до досвіду зарубіжних та вітчизняних колег у ділянці методології викладання фахових дисциплін та впроваджувати їх досягнення. Для зміцнення позицій ОП експертна група рекомендує зосередити увесь потенціал діяльності на спеціалізації, яка акредитується, і на дисциплінах ОП

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом ОП «Графічний дизайн» відповідає загальному стратегічному курсу ЗВО, його місії – конкретизовано тенденцію оптимізації соціокультурного середовища міста, ОП сприяє розвитку дизайнерської культури регіону, налагоджуються контакти із зацікавленими потенційними роботодавцями. Загалом ОП забезпечує рівень відповідності першому критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Освітню програму «Графічний дизайн» розроблено у 2016 році та ухвалено вченою радою ЗНУ 21.06.2016 р., протокол №12) відповідно до чинного законодавства та нормативно-правової бази. У зв'язку з введенням у дію стандарту вищої освіти за спеціальністю «Дизайн» Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р. № 1391, до освітньої програми внесено зміни у березні 2019 року (протокол вченої ради ф-ту №12 від 21.03.2019 р., протокол вченої ради ун-ту №7 від 26.03.2019 р.). Розроблено ОП згідно з місією та стратегією розвитку ЗНУ на 2018-2022 роки https://www.znu.edu.ua/docs/2019/strateg_ya_rozvitku_znu.pdf. Дисципліни циклу професійної підготовки становлять 240 кредитів ЄКТС (7200 год.), з них загальний обсяг обов'язкових компонентів – 106 кредитів ЄКТС, дисципліни вибору вищого навчального закладу 74 кредитів ЄКТС, дисципліни вільного вибору студентів – 60 кредитів ЄКТС (освітня програма 2016 р.). Обсяг освітньо-професійної програми 2019 р. становить 240 (7200 год.) кредитів ЄКТС що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Загальний обсяг обов'язкових компонентів – 112 кредитів ЄКТС. Обсяг вибіркової частини – 128 кредитів ЄКТС: дисципліни вільного вибору ЗВО – 68 кредитів ЄКТС, дисципліни вільного вибору студентів – 60 кредитів ЄКТС. Порівняння двох ОП демонструє зміни, які відбулись упродовж трьох років. Таким чином, загальний обсяг дисциплін вибіркового циклу – 60 кредитів ЄКТС, що складає 25% від загальної кількості кредитів згідно з вимогами законодавства та вимогами відповідного стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми «Графічний дизайн» чітко структуровано за семестрами і роками навчання (4-ма курсами) з 2019 по 2022 рік включно. До циклу загальної підготовки включено три нормативні дисципліни гуманітарного спрямування – «Історія України» (1 семестр), «Іноземна мова» та «Українська мова за професійним спрямуванням» (2 семестр). Дисципліни вільного вибору студента складають 9 позицій. Нормативні дисципліни циклу професійної підготовки охоплюють 12 позицій і 13 – дисциплін вибору навчального закладу. До циклу професійної підготовки включено «Історію мистецтв» (1 семестр). До вибіркового блоку дисциплін вибору навчального закладу включені дисципліни гуманітарного спрямування – «Історія дизайну» (2 семестр) та «Психологія дизайну» (4 семестр). Ці освітні компоненти відповідають нормативному змісту підготовки здобувачів вищої освіти, відображеного у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн». До блоку вільного вибору студента включено сім вибірових дисциплін. Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з української і зарубіжної культури – 3 семестр. Вибіркові дисципліни, що забезпечує формування компетентності з філософії, соціальнополітичних наук – 5 семестр. Освітні компоненти, включені до ОП, взаємопов'язані, що відображено у структурно-логічній схемі ОП. Досягнення цілей та програмних результатів навчання забезпечується обов'язковими освітніми компонентами та практичною підготовкою, що відображено через матрицю відповідності компетентностями.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Структура та зміст освітньої програми «Графічний дизайн» відповідає предметній області заявленої спеціальності 022 «Дизайн» і спеціалізації «Графічний дизайн», підготовка студентів здійснюється із урахуванням особливостей дизайнерської діяльності. До кола дослідження і вчення входять об'єкти та процеси дизайну у всіх сферах життєдіяльності людини, що відповідає таким освітнім компонентам, як проектна графіка, проектування у дизайні, проектування в графічному дизайні, проектування в дизайні середовища, основи ергономіки, біоніка, мультимедійні технології і web-дизайн, шрифти і типографіка, дизайн реклами та інформаційного середовища тощо. Експертній групі було продемонстровано, як здобувачі ВО застосовують знання з ландшафтного дизайну на території ЗВО. Зміст ОП відповідає методам, методикам та технологіям, якими студенти оволодівають для застосування у дизайнерській практиці, і забезпечується структурою навчальних планів і складом навчальних дисциплін, змістом лекційних, практичних і лабораторних занять, самостійною роботою, навчальною та виробничою практиками

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до Положенням ЗНУ індивідуальна освітня траєкторія здобувача реалізується через індивідуальний навчальний план. Здобувач ВО має право на вибір дисциплін у межах ОП та робочого навчального плану обсягом, що становить 25% загальної кількості кредитів ЄКТС. Виконання індивідуального навчального плану студента контролюється деканатом, кафедрою та куратором. Студент має право обирати тематику курсових проєктів, кваліфікаційних робіт, наукового керівника, місця навчальної та виробничої практики. На очних зустрічах здобувачі вищої освіти підтвердили наявність можливості навчання за індивідуальною освітньою траєкторією. Порядок реалізації студентом права на вільний вибір навчальних дисциплін в ЗНУ розроблено відповідно до: ст. 62 п. 1 абз. 15 Закону України «Про вищу освіту», наказу МОН України від 26 січня 2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» та листа МОН України від 13.03.2015 № 1/9-126 - [www.znu.edu.ua > cms > view_details](http://www.znu.edu.ua/cms/view_details)

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти в ЗНУ регламентується Положенням і реалізується через навчальну та виробничу практики; практичні роботи студентів: курсові проєкти, роботи з живопису, з рисунку, із проєктування в графічному дизайні; участь у виставках http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_provedennya_praktiki_student_v_znu.pdf Ознайомлення здобувачів вищої освіти зі специфікою майбутнього фаху, отримання первинних професійних знань та умінь із загальнопрофесійних і спеціальних дисциплін відбувається під час навчальної практики (6 кредитів). Набуття професійних навичок здійснюється у реальних умовах виробничої практики (3 кредити). практичний досвід підготовлює майбутніх фахівців до практичної роботи у сфері графічного дизайну, забезпечує належний рівень їхньої професійної підготовки. Окрім того, студентів, які у майбутньому стануть графічними дизайнерами, залучають до участі у різних конференціях та семінарах. Роботодавці та зацікавлені у співпраці з дизайнерами-графіками спеціалісти різних напрямків діяльності потребують кваліфікованих дизайнерських послуг для візуалізації певної інформації. Співпраця з ними також надає нові майданчики для проведення практичних занять.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Загалом усі компоненти ОП містять методи, орієнтовані на формування в студента soft skills, яке впроваджено у процес професійної підготовки шляхом участі в конкурсах соціальної реклами та організації виставок студентських робіт з актуальних соціальних проблем https://www.facebook.com/univerzpu/photos/?tab=album&album_id=1617229138306473 . Комунікативні уміння і навички формуються на тренінгах у рамках дисциплін «Вступ до спеціальності» і «Педагогіка і психологія», де закріплюються стресостійкість, конфліктологічна компетентність, розвиваються самопізнання та саморозвиток. Завкафедри професор Г.Локарева скеровує направленість теоретичних дисциплін у бік психологічних модолей соціальних ситуацій. На очних зустрічах викладачі ділилися методикою проведення занять, коли вони дають виконати студентам для розвитку у них soft skills на спеціальних завданнях. Викладач з педагогіки та психології проводить спеціальні тренінги для формування соціальних навичок. Викладач з історії України вчить мислити здобувачів у контексті світової історії, висловлювати свою думку, а не мислити штампами, здійснювати свідомий інформаційний вибір. На зустрічах із фокус групами студенти згадували про підготовку виставок, на яких презентувались створені ними соціальні плакати. Участь у міжнародному проєкті дозволила виставачу, заслуженому художнику України І.Гресик підписати угоду про співпрацю із Латвійською Академією мистецтв у Ризі.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р. № 1391.<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti> В ЗНУ також діє система забезпечення якості вищої освіти <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozidily/1165/11704>. Порівняння навчальних планів з 2016й та 2019-й роки демонструє деякі зміни щодо освітніх компонентів при збереженні загальної концептуальної стратегії розвитку ОП.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є

відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС або 7200 год., що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», відповідному стандарту вищої освіти. Загальний обсяг обов'язкових компонентів – 112 кредитів ЄКТС. Обсяг вибіркової частини – 128 кредитів ЄКТС: дисципліни вільного вибору ЗВО – 68 кредитів ЄКТС, загальний обсяг дисциплін вибіркового циклу – 60 кредитів ЄКТС – що складає 25% від загальної їх кількості кредитів. Інтереси здобувачів вищої освіти при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за даною освітньою програмою враховуються, що було підтверджено під час зустрічі з експертною групою здобувачів вищої освіти. З 240 кредитів аудиторним заняттям відводиться 2504 годин, решта – 4696 годин – на самостійне опрацювання завдань. В цілому обсяги окремих освітніх компонентів та їх семестрові контролю реалістично відображають фактичне навантаження здобувачів, є відповідними для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Логічний взаємозв'язок освітніх компонент візуалізовано у структурно-логічній схемі ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Положення про дуальну форму освіти в ЗНУ розроблено, що відображено у нормативних документах http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html і вказує на перспективу розвитку цієї форми освіти у майбутньому. Натомість, підготовки студентів ОП за дуальною формою освіти не передбачено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Інтереси студентів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за даною освітньою програмою враховуються. Структура та зміст освітньої програми «Графічний дизайн» відповідають предметній області заявленої спеціальності 022 «Дизайн» і спеціалізації «Графічний дизайн». ОП передбачено набуття здобувачами ВО soft навичок

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Побажання роботодавців та здобувачів вищої освіти ще слабо враховуються при формуванні напрямку діяльності ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОП відповідають загалом критерію, а вказані недоліки є такими, що їх можна виправити. ОП потребує підтримки методичними матеріалами, рекомендаціями до виконання практичних завдань.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗНУ розміщено на офіційному сайті закладу https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=47936&lang=ukr&news_code=u-znu-rozpochavsya-prijom-zayav-i-dokumentiv-vstupnikiv (за 2019-й рік) та у сучасних умовах карантину (у 2020 році) <https://pk.znu.edu.ua/>, <https://pk.znu.edu.ua/normativni-dokumenti-vstupnoji-kampaniji/> (перелік усіх спеціальностей, бакалавр). Для усіх охочих інформація знаходиться за лінком «Абітурієнту»: <https://www.znu.edu.ua/ukr/pk.>, де подано «10 особливостей вступу до ЗНУ у 2020 році». Окрім чітких вказівок щодо необхідних процедур бюрократичного характеру (у позитивному сенсі слова), подано особливості творчих конкурсів, у т.ч. з дизайну. Дискримінаційних

положень не було знайдено, окремо є інформація для групи вступників за квотами. Працює віртуальний консультативний центр для вступників 2020 року <https://pk.znu.edu.ua/vstup-2017-virtual-consul-centre/>, де можна дізнатися про особливості підготовки до виступу у ЗНУ (1-й етап) та щодо прийому документів (2-й етап). Усі відповіді на запитання можна отримати на сторінці приймальної комісії <https://pk.znu.edu.ua/novini/>, де, зокрема, оприлюднено нормативну базу <https://pk.znu.edu.ua/normativni-dokumenti-vstupnoji-kampaniji/>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Розвиток у здобувачів вищої освіти інноваційного дизайнерського мислення та формування спеціальних компетентностей неможливе без досягнення програмних результатів навчання у творчій царині. Особливістю освітньої програми є дисципліни, які відносяться до творчих, саме тому є програма вступних випробовувань з творчих конкурсів. Інформація про такі за 2020 р. знаходиться на сторінці приймальної комісії <https://pk.znu.edu.ua/bakalavrat/05-programi-vstupnix-ekzameniv-ta-tvorchix-konkursiv-bakalavr/> Надано програму творчого конкурсу з рисунку та живопису за ступенем «бакалавр». Розроблено критерії оцінювання робіт за шкалою від 100 до 200 балів, представлено перелік завдань, які виносяться на творчий конкурс, усі необхідні технічні дані: розміри роботи, матеріали, інструменти, термін виконання тощо. (рисунок на папері А2 формату упродовж 6 академічних годин, з композиції – А3 формату, за 4 години). Додатку 4 Правил прийому до ЗНУ у 2020 р. містить перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних іспитів, творчих конкурсів) ЗНУ <https://pk.znu.edu.ua/normativni-dokumenti-vstupnoji-kampaniji/> Голова приймальної комісії на зустрічі зазначив, що, враховуючи специфіку творчих спеціальностей, приміщення приймальної комісії завжди розташовують на першому поверсі для зручності абітурієнтів. Це також береться до уваги під час складання розкладу для студентів ОП, для більшої його гнучкості. Апеляцій по ОП не було, а усього за всі роки його роботи в комісії було три, які тут же розглядалися у юридичного консультанта

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Кабінетом міністрів України у 12.08.2015 р. затверджено Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF> які мають відповідати основним принципам Болонської декларації. А вже наступного, 2016 р., коли було створено ОП «Графічний дизайн», розроблено «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу» <http://sites.znu.edu.ua/international-relations/2016/polozhennya-na-sajt.pdf>. Цілі та завдання академічної мобільності здобувачів вищої освіти (п.ІІ) частково реалізуються у межах ОП, а, головне – визначаються як пріоритетні у діяльності ЗВО у найближчому майбутньому, про що згадувалось на очних зустрічах з керівництвом ЗНУ. Зокрема, викладачка ОП А.Виноградова пройшла стажування в Угорському університеті образотворчих мистецтв https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=50339&lang=ukr&news_code=vikladach-znu-anna-vinogradova-prezentovala-rezultati-stazhuvannya-v-ugorskomu-universiteti-obrazotvorchikh-mistetstv, а на очній зустрічі з НПП кафедри викладачка ОП, голова ЗОНСХУ І.Гресик завдяки контактам у своїй виставковій та пленерній діяльності привезла в ЗНУ договір про співпрацю із Латвійською академією мистецтв у Ризі, яка доповнила підписані угоди із Люблянською Академією витончених мистецтв та Угорською академією мистецтв. Запорізький національний університет є у десятці ЗВО, на базі якої розбудовано всеукраїнську мережу регіональних консультативних пунктів з питань впровадження ЄКТС у межах Програми Темпус III, що є складовою сприяння забезпечення якості освіти в Україні відповідно до положень Болонського процесу. Також ЗНУ знаходиться серед 12-ти вишів України, переможців міжнародного конкурсу 2019 р. Програми Європейського Союзу Еразмус+ напряму Жан Моне. Отже, викладачі заохочують своїм прикладом здобувачів вищої освіти на ОП бути мобільними, а умови в ЗНУ цьому сприяють.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Документально у Запорізькому національному університеті підтверджено нормативну базу для розвитку неформальної освіти. Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, розроблено у ЗНУ від 28.01.2020 р. Це нормативний документ ЗНУ, який оприлюднено у мережі серед інших, що регламентують освітній процес http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html. У Положенні визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, окрім нормативно-документальної основи робляться кроки до її розвитку, про що згадували на очній зустрічі викладачі: на факультеті соціальної педагогіки та психології ЗНУ у 2018 р. було проведено науково-практичний семінар «Неформальна освіта для дорослих: досвід і перспективи» www.znu.edu.ua > cms > view_details. Натомість, на зустрічах зі здобувачами вищої освіти вияснилося, що студенти мають досить не чітке уявлення про сутність неформальної освіти, плутаючи її із іншими формами викладання матеріалу на заняттях. Вважаємо за потрібне рекомендувати ЗВО ознайомлювати

студентів ОП «Графічний дизайн» з прикладами результатів навчання у неформальній освіті, які можуть бути визнані за їхньою освітньою програмою, щоби мотивувати їх у цьому керунку.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та враховують особливості освітньої програми (творчий конкурс з рисунку та живопису). Розроблено Положення на перспективу – про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, про дуальну освіту тощо. Всі оці положення та правила є у відкритому доступі на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Необхідна інформація для абітурієнтів та здобувачів вищої освіти переважно оприлюднена на сайті Запорізького національного університету, натомість, деякі новини для вступників вже є недоречними, «застарілими»: умови вступу за попередні роки. Це засмічує інформаційний простір, воно годиться до архіву. Положення про правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти на сторінці Нормативних документів ЗНУ, що регламентують освітній процес – на момент акредитаційної експертизи, не було виявлено

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Графічний дизайн» загалом відповідає Критерію 3, виявлені недоліки, на думку експертів, є стимулюючими для подальшого удосконалення ОП. Освітня програма «Графічний дизайн» повністю відповідає підкритеріям 3.1 та 3.2

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Домінуючою формою навчання у заявленій освітній програмі є лабораторні заняття, які сприяють досягненню програмних результатів (https://www.znu.edu.ua/opp2020/bak/spp/op__dizajn_bakalavr.pdf). Вони проводяться в спеціально обладнаних лабораторіях із використанням обладнання, яке відповідає умовам навчального процесу (<https://www.youtube.com/watch?v=apF9ZCWogHM&feature=youtu.be>). Під час лабораторних занять переважно використовуються словесний, демонстраційний, а також метод ескізування і клазур. У процесі навчання і викладання для глибшого вивчення теоретичного матеріалу та відпрацювання практичних навичок застосовується самостійна робота студентів з використанням підручників, конспектів та електронних освітніх ресурсів (Електронний каталог. Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/8080/library/DocSearchForm;jsessionid=ADD33780E72A544B8454D9DF98BF2BFE>), а також розміщених у системі Moodle (<https://moodle.znu.edu.ua/>). Під час навчання і викладання застосовуються пояснювально-ілюстративні, презентаційні, лекційні, практичні роботи в комп'ютерних лабораторіях (<https://www.youtube.com/watch?v=apF9ZCWogHM&feature=youtu.be>); Зі слів викладачів кафедри навчання в аудиторіях відбувається в групах до 15 осіб, що дає змогу практикувати студентоцентроване навчання та персоналізований підхід до кожного здобувача вищої освіти. Під час зустрічей з студентами вони висловились загалом позитивно про методи навчання на ОП «Графічний дизайн». Також здобувачі повідомили, що окрім відкритого доступу на сайті університету до силабусів дисциплін та у системі Moodle, інформацію щодо змісту, цілей, порядку та критеріїв оцінювання отримують на початку навчального року і мають можливість її уточнювати із конкретним викладачем. Здобувачі у переважній більшості підтвердили, що досить часто контактують з викладачами очно і через сучасні месенджери і багато питань щодо досягнення програмних результатів ОП розв'язується оперативно та в індивідуальному порядку. Також студентами підтверджено втілення їх прагнень розвиватись різносторонньо у дизайні, загалом не виходячи за рамки ОП «Графічний дизайн». Під час спілкування з здобувачами, підтверджено втілення принципів академічної свободи і студентоцентрованого підходу, закріпленого у протоколі кафедри №8 від 27.03.2019 р. де йдеться про гарантування права студентам самостійно

обрати тему, якщо вона більше відповідає його професійним інтересам. Зустріч з викладачами засвідчила у переважній більшості використання класичних методів навчання проте окремі педагоги здійснюють пошук нових методів вивчення дисципліни у контексті втілення актуальних тенденцій графічного дизайну. Проведені зустрічі здобувачів і викладачів з експертами засвідчили відсутність порушень принципів академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Зустріч з викладачами та адміністрацією ЗВО засвідчила, що щороку інформаційні ресурси кафедри оновлюються і здобувачі мають вільний доступ через офіційний сайт університету до повного тексту ОП «Графічний дизайн» (https://www.znu.edu.ua/opp2020/bak/spp/op_dizajn_bakalavr.pdf), а також до існуючих силабусів (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/syllabus>). У заявлених інформаційних ресурсах у доступній і зрозумілій формі подано інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Окрім зазначеного інформування учасників освітнього процесу у ЗВО додатково активно застосовується система Moodle, (<https://moodle.znu.edu.ua/course/index.php?categoryid=67>) через яку здобувачі отримують необхідну інформацію, що до цілей, змістів та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здійснення поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП відбувається за рахунок залучення здобувачів вищої освіти до реалізації наукової теми кафедри «Наук.-метод. засади професійної підготовки та виховання майбутнього дизайнера в ЗВО» (протокол №9 від 28.03.2018). Втілення наукової теми кафедри у 2018 р., відбувалось у межах IV Міської науково-практичної конференції «Мистецтво в культурі сучасності: від модернізму до постмодернізму», М. Васильченко «Дизайн як вид мистецтва», Д. Гнусова «Поп-арт як масове мистецтво», Д. Головіна «Жіночі образи у творчості художників ХХ століття», Ю. Коржева «Архітектура України ХХ ст.», Ю. Шкурко «Феномен творчості Едварда Мунка». У 2019 р. було опубліковано тези здобувача 3-го курсу Ю. Шкурко «Педумови використання образотворчого мистецтва як засобу естетичного виховання». Спількування з викладачами і здобувачами кафедри засвідчило, що студенти практично долучаються до наукових досліджень у межах реалізації ОП у контексті виконання пояснювальних записок до курсових проектів в яких наявні елементи науково-дослідної роботи приклади яких були надані експертній групі.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освіти у ЗВО регламентує «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності ЗНУ» (https://www.znu.edu.ua/2016/polozhennya_pro_svzyavo.pdf). Відповідно до пункту 3.3. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. У відповідності до пункту 3.5. кожна кафедра обов'язково переглядає навчальні плани та програми навчальних дисциплін щодо їх відповідності вимогам ліцензування та акредитації. Зокрема для відповідності ОП «Графічний дизайн» стандарту вищої освіти України на засіданні кафедри доц. Білозуб Л.М. рекомендовано проводити підсумкову атестацію здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (Протокол №1 від 29 серпня 2018). Оновленню змісту освіти також сприяє співпраця із рядом вітчизняних ЗВО, зокрема заявлена ОП проходила обговорення компонентів на засіданні кафедри за участю завідувача кафедри дизайну Хортицької національної академії доц. Дерев'янко Н.В. (Протокол №8 від 27 березня 2019). Також оновленню змісту освіти сприяє обмін досвідом та співпраця із роботодавцями та підприємствами, зокрема участь у засіданні кафедри директора ТОВ «Видавництво «Статус» Систерова В.М. забезпечила впровадження в освітній процес практико-орієнтованих завдань та практичних кейсів (Протокол №4 від 27 листопада 2019)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Освітній процес у ЗВО проходить початкову інтеграцію ОП «Графічний дизайн» у міжнародні проекти. Зокрема старший викладач кафедри акторської майстерності і дизайну Анна Виноградова проходила стажування в Угорському університеті образотворчих мистецтв (Hungarian University of Fine Arts, Magyar Képzőművészeti Egyetem), який є головною художньою школою Угорщини (https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=50339&lang=ukr&news_code=vikladach-znu-anna-vinogradova-prezentuvala-rezultati-stazhuvannya-v-ugorskomu-universiteti-obrazotvorchikh-mistetstv). У процесі стажування викладачем

отримано досвід у викладанні та організації освітнього простору, навчального процесу студентів, які вивчають мистецтво, графічний дизайн та інші мистецькі напрямки в Угорському університеті образотворчих мистецтв.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Оперативність консультації здобувачів та активне використання системи Moodle яке також забезпечує студентоцентроване навчання. Початки якісної інтернаціоналізації та інтеграції освітнього процесу і професорсько-викладацького складу кафедри у контексті стажування викладачів в кращих закордонних університетах

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендується у процесі навчання застосовувати активні методи навчання шляхом постановки реальної проектно-графічної проблеми, майстер-класи від практичних фахівців графічного дизайну. Рекомендується активніше залучати здобувачів до наукових досліджень спеціальності «Дизайн» у межах реалізації ОП та наукової теми кафедри шляхом їх участі у науково-практичних семінарах, круглих столах, конференціях обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів. А також участі у щорічному Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт гуманітарних наук у галузі «Дизайн» та конкурсів, що унеможливають участь без ґрунтового теоретичного напрацювання. Рекомендовано розширити перелік залучених стейкхолдерів серед провідних ЗВО і роботодавців до оновлення змісту освіти у відповідній спеціальності ОП «Графічний дизайн». Здійснювати систематичне оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у контексті оновлення силабусів дисциплін та ОП з урахуванням матеріалів наукових публікацій, тез конференцій, круглих столів, практичних зразків, а також впровадження матеріалів дисертаційних досліджень викладачів кафедри, присвячених актуальним питанням спеціальності 022 «Дизайн» (графічний дизайн). Для покращення наукової діяльності кафедри та ОП загалом рекомендується впровадити курс «Основи наукових досліджень». Завершити і переглянути формування силабусів відповідно до всіх дисциплін ОП «Графічний дизайн». Оприлюднювати їх повною мірою на сайті ЗВО. Експерти рекомендують також переглянути окремі посилання на інформаційні ресурси в силабусах дисциплін, які читаються на ОП. Розширити інтернаціоналізацією навчання і наукових досліджень шляхом направлення на стажування професорсько-викладацького складу кафедри до закордонних ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом адміністрація університету сприяє професорсько-викладацькому складу кафедри забезпечувати заявлені у освітній програмі цілі і програмні результати навчання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Зазначені недоліки усвідомлюються керівництвом ЗВО і можуть бути усунені у стислі терміни. Загалом вважаємо критерій 4 відповідним рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ЗНУ студенти навчаються за кредитно-трансферною системою, що передбачає оцінку якості їх підготовки до кожного заняття, виконання індивідуальних завдань, лабораторних робіт тощо. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання екзаменів або заліків здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими та визначається силабусами дисциплін, які переважно знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті університету. (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/syllabus>). У силабусах здійснено опис видів контролю, кількості контрольних заходів та критеріїв оцінювання індивідуального завдання. Окрім доступу у мережі інформація про форми контрольних заходів на поточний семестр розміщується на початку семестру на стендах факультету (перелік дисциплін та форми контролю). Додатково здобувачі мають можливість ознайомитись з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання СЕЗН «Moodle», де оприлюднено всю необхідну інформацію. Відео зустріч з викладачами також засвідчила систематичне нагадування на заняттях видів і форм

контролю, строки їх проведення та критерії оцінювання. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентується відповідною нормативною базою ЗВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації у заявленій ОП відповідає стандарту вищої освіти спеціальності 022 Дизайн (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/022-dizayn-bakalavr.pdf>) і здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в сфері дизайну, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов із застосуванням певних теорії та методів дизайну

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ затвердженого Вченою радою Запорізького національного університету протокол №4 від 27.10.2015. http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf. Правила проведення контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми у ЗВО, що регулюються рядом документів, а саме: Положеннями про організацію освітнього процесу ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_protse_u_v_znu.pdf), Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf); порядок формування рейтингу успішності студентів ЗНУ для призначення академічної стипендії (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/poryadok_formuvannya_rejtingu_student_v_dlya_priznachennya_akademichnih_stipendij_u_znu.pdf); порядок про повторне вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_poryadok_povtornogo_vivchennya_navchalnih_distiplin_u_znu.pdf). У ЗВО чітко прописано порядок оскарження здобувачами вищої освіти процедур і результатів проведення контрольних заходів, визначений Положеннями про організацію освітнього процесу ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_protse_u_v_znu.pdf). Згідно п. 4.6.8 цього положення спірні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначаються безпосередньо ректором ЗНУ. Окрім цього здобувач має право оскаржити результати контрольних заходів декану факультету. Відео зустрічі з різними групами студентів засвідчила їх обізнаність у питаннях та процесах запобігання та врегулювання конфліктів інтересів, визначення порядку оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Зі слів студентів їм невідомо випадки врегулювання суперечок та необ'єктивного оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО дотримується і популяризує політику академічної доброчесності, яка є важливим показником внутрішньої культури учасників навчального процесу. Зокрема на рівні університету прийнято Кодекс академічної доброчесності (затверджений рішенням Вченої ради, протокол №2 від 30.10.2018, та погоджений студентською радою ЗНУ, протокол №45 від 10.10.2018 р.), що містять політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності (https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnost.pdf). Спілкування зі студентами різних курсів засвідчило їх обізнаність у питанні академічної доброчесності, адже зі студентами першокурсниками проводиться спеціальний курс «Основи академічної доброчесності та академічного письма» (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoringu/2020/nakaz_znu_v_d_21_08_2018_303_pro_provedennya_zanyat_z_akademichnoyi_dobrochesnost_ta_akademichnogo_pisma.pdf), також вони підписують Декларацію академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

(https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2020/deklar-akad-dobr.pdf). Також у ЗВО рішенням Вченої ради створено Комісію з академічної доброчесності у ЗНУ. Серед інструментів, які використовує ЗВО для контролю протидії порушенням академічної доброчесності є договір з компанією "Unicheck. Україна" на перевірку текстів кваліфікаційних випускових робіт здобувачів вищої освіти (80 тис. сторінок).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Під час експертизи було виявлено, що студенти відповідально ставляться до виконання об'єму завдань з кожної дисципліни, що засвідчує відсутність випадків повторного проходження навчальних курсів. Безумовно сильною стороною ЗВО є те, що всі роботи перевіряються на плагіат у системі "Unicheck. Україна". У ЗВО сформована система послідовного дотримання і популяризації академічної доброчесності, адже ЗНУ разом з іншими 9 університетами України бере участь у Проекті сприяння академічної доброчесності в Україні (SAIUP), спрямованому на системні зміни в українській вищій освіті, зокрема, створення широкої суспільної підтримки принципів доброчесності, пояснення їхньої важливості всім учасникам освітнього процесу, формування нових правил і цінностей всередині самих університетів, впровадження міжнародних практик академічної доброчесності в Україні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано здійснити наповнення матеріалами кафедри академічної майстерності та дизайну репозитарію Запорізького національного університету <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/>

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідають визначеному критерію

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів на ОП «ГД» не зовсім відповідає навчальним дисциплінам, які вони забезпечують. Адже при проведенні конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників ЗНУ керується Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними контрактів ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/2018/docs/Polozhennya_KONTRAKT.pdf). У додатку 1 цього положення йдеться, що кваліфікаційні вимоги до посад науково-педагогічних працівників ЗНУ серед основних вимог, які забезпечують необхідний рівень професіоналізму претендентів на різні посади у ЗВО зазначено наступні критерії добору викладачів: наявність вищої освіти за фахом або спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри, стаж науково-педагогічної або практичної роботи за профілем кафедри та вчені звання, які відповідають профілю дисциплін, у підборі кадрів також враховується досвід практичної діяльності, відповідні наукові й навчально-методичні розробки. З наведених даних у таблиці 2, гарант ОП «ГД» Білозуб Л. М. за кваліфікацією: учитель музики середньої школи та магістр філології (української). Наук. ступінь: Канд. мис. (наукова спец. – Теорія та історія культури) забезпечує дисципліни з циклу професійної підготовки «Історія мистецтв», а з вибірових компонентів ОП «Вступ до спеціальності», «Історія дизайну». Член групи забезпечення ОП Гердова Т. С. за кваліфікацією: концертмейстер; соліст камерного ансамблю. Наук. ступінь: кан. Мист. (наукова спец. – Музичне мистецтво) забезпечує дисципліну з циклу вибірових компонентів освітньо-професійної програми «Методика викладання образотворчого мистецтва і дизайну». Розробник освітньої програми ОП «ГД» доктор технічних наук, доцент кафедри інформатики та математики Адоньєв Є.О. за наведеними даними в таблиці 2 не забезпечує дисципліни по заявленій ОП. Член групи забезпечення Виноградова А.С., за кваліфікацією: магістр з програмного забезпечення автоматизованих систем забезпечує ряд вибірових дисциплін ОП «ГД» зокрема «Комп'ютерні технології в дизайні», «Технології поліграфії» також не відповідає академічній та професійній кваліфікацій заявленої ОП. Доцент, заслужений художник, Гресик І. С. практично єдиний викладач з відповідною кваліфікацією для ОП «ГД» забезпечуючи

дисципліни «Рисунок» та «Живопис». Викладач Потапенко М.В. за кваліфікацією: художник декоративного мистецтва може умовно відповідати кваліфікації викладачів на ОП «ГД». Під час зустрічі з начальником відділу моніторингу якості освіти і ліцензування Томченко М.А. та заступником начальника відділу кадрів Я.М. Драєвська з'ясовано, що рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів заявленої ОП визначається відповідністю вченого звання у галузі знань «Культура і мистецтво», а не наявність вищої освіти за фахом або спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри, згідно Положенні ЗНУ про контракт

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів регулюється ОП здійснюється згідно з Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів), затвердженого вченою радою ЗВО (протокол № 11 від 30.05.2018 р.), розробленого відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказу МОН України від 05.10.2015 р. «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», Статуту ЗВО (https://www.znu.edu.ua/2018/docs/Polozhennya_KONTRAKT.pdf). У додатку 1 Кваліфікаційні вимоги до посад науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету серед основних вимог, які забезпечують необхідний рівень професіоналізму претендентів на різні посади у ЗВО зазначено наступні критерії добору викладачів: наявність вищої освіти за фахом або спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри, стаж науково-педагогічної або практичної роботи за профілем кафедри та вчені звання, які відповідають профілю дисциплін, у підборі кадрів також враховується досвід практичної діяльності, відповідні наукові й навчально-методичні розробки. Під час конкурсного добору до уваги беруться відгуки ректорату і проректорів а також студентів щодо ефективності роботи науково-педагогічного працівника, які отримують в результаті анонімного опитування.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

З метою підвищення якості освіти у ЗНУ професорсько-викладацький склад залучає до організації та реалізації освітнього процесу потенційних роботодавців, співпраця з якими відбувається у різних формах. Зокрема роботодавців які залучені до організації освітнього процесу на кафедрі безпосередньо за її профілем є Систеров В. М., директор ТОВ «Видавництво «Статус» та Єншуєва Т. головуюча Запорізької організації Спілки дизайнерів України; та дотичні до спеціалізації кафедри Кузьмичова Н. Ю., директорка ТОВ «МЛС груп»; Симонова К. О., представниця Запорізького туристично-інформаційного центру; В. Кремерова О. В., керівниця гуртка «Петриківський розпис» ЦТДтаЮ Олександрівського р-ну ЗМРЗО (протоколи №3, 4, 5 2019 р). Зокрема експерт галузі поліграфічного дизайну, директор видавництва «Статус» Володимир Систеров долучився до впровадження в ОП практико-орієнтованих лабораторних робіт, практичних кейсів з дисципліни «Проектування в графічному дизайні» (протокол №4 від 27 листопада 2019). У ході експертизи з'ясовано, що студенти ОП «Графічний дизайн» також удосконалюють професійні навички в межах виробничої практики, що обумовлено у понад 16 діючих договорах про співпрацю.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У спілкуванні з гарантом ОП та викладачами кафедри з'ясовано, що з їх слів професорсько-викладацький склад є професіоналами практиками і саме таким чином відбувається залучення до аудиторних занять експертів галузі графічного дизайну. Як приклад викладачем Виноградовою А.С., згадано її власну співорганізацію International IT Forum (<https://global-itf.net>)

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗНУ сприяє підвищенню професійного рівня викладачів ОП адже під час експертизи що відділ міжнародних зв'язків ЗВО здійснює через соціальні мережі інформування викладачів та студентів кафедри щодо актуальних проєктів, грантових заявок, можливостей міжнародної співпраці. У рамках проєкта ЗНУ ERASMUS+ Jean Monnet Module «European Project Culture (Europroc)» експерт з проєктної діяльності Тупахіна О.В. провела ряд зустрічей-тренінгів з викладачами ОП з написання проєктів, з формування європейської проєктної культури. Професійному розвитку викладачів сприяє започаткована ректором ун-ту традиція внутрішніх грантів. https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=46340&lang=ukr&news_code=konkurs-proektiv-za-initsiativi-rektora-mikoli-frolova-zapochatkuvav-traditsiyu-vnutrishnikh-grantiv-znu--analogij-u-vishakh-ukrayini-poki-scho-ne-isnu--

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

відповідно до колективного договору між адміністрацією і первинною профспілковою організацією Запорізького національного університету на 2017-2022 рр. (https://www.znu.edu.ua/docs/kolektivnij_d-r_2017-2022.pdf). Зокрема, в ньому йдеться про надання гарантій, компенсацій і пільг, які надаються викладачам, співробітникам і студентам закладу вищої освіти. Також ЗВО стимулює професорсько-викладацький склад розвивати викладацьку майстерність у школі педагогічної майстерності ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil//normativna_basa/kontsepts_ya_shkoli_pedmajsternost_.pdf. Відповідно до зазначених документів, із метою підвищення наукового потенціалу працівників університету, активізації творчої діяльності та фінансової підтримки науковців, які є штатними працівниками ЗНУ (п 4.7 Колективного договору), у 2019 році грошові виплати з метою заохочення отримали 37 осіб. (https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=47024&lang=ukr&news_code=u-znu-materialno-stimulyuyut-vikladachiv-za-naukovi-dosyagnennya)

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивним є відчуття зацікавленості ЗВО здійснювати матеріальне і морально-психологічне заохочення викладацької майстерності, бажання стимулювати і підвищувати академічну та професійну кваліфікацію викладачів через систему внутрішнього фінансового заохочення, різноманітні грантові програми, існування школи педагогічної майстерності, щорічно рейтингове оцінювання діяльності викладачів тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Головним недоліком є те, що професорсько-викладацький склад заявленої ОП у переважній більшості не відповідає академічній та професійній кваліфікації викладачів на ОП «Графічний дизайн», його потрібно посилити кваліфікованими дизайнерами. Однією з найбільш суттєвих рекомендацій є обов'язкове залучення до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів в галузі, представників роботодавців не для епізодичних занять (зустрічей, "відкритих" або "гостьових" лекцій, майстер-класів, а можливість читання окремих курсів з забезпечення ОП. Рекомендуємо збільшити періодичність виставок студентських та творчих робіт викладачі, а також розширити контингент учасників, обов'язково на захисті курсових проєктів запрошувати потенційних роботодавців та їх представників, а захист кваліфікаційної роботи - диплому - проводити прилюдно, в музеї, інших громадських місцях, для залучення ширшого кола глядачів та майбутніх абітурієнтів. Для систематичного оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі «Дизайн» рекомендується залучати фахівців відповідної галузі за наявності фахової освіти заявленої ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

На заявленій ОП залучають роботодавців за відповідною спеціальністю, проте їх кількість є недостатньою для реального виявлення потреб ринку графічного дизайну. Для ефективної реалізації ОП «Графічний дизайн», зокрема до перегляду навчального плану, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, для популяризації ОП рекомендується залучати у якості гаранта фахівця з наявністю фахової освіти або спеціальності, яка відповідає профілю кафедри «Дизайн» або наближені їй. Також групі забезпечення і професорсько-викладацькому складу рекомендується здійснювати науково-дослідну діяльність у контексті заявленої ОП «Графічний дизайн».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На заявленій ОП залучають роботодавців за відповідною спеціальністю, проте їх кількість є недостатньою для реального виявлення потреб ринку графічного дизайну. Для ефективної реалізації ОП «Графічний дизайн», зокрема до перегляду навчального плану, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, для популяризації ОП рекомендується залучати у якості гаранта фахівця з наявністю фахової освіти або спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри «Дизайн» або наближені їй. Також групі забезпечення і професорсько-викладацькому складу рекомендується здійснювати науково-дослідну діяльність у контексті заявленої ОП «Графічний дизайн».

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО на безоплатній основі забезпечує здобувачам вищої освіти та викладацькому складу доступ до бібліотеки (у тому числі електронної), комп'ютерних класів та іншої інфраструктури, що було підтверджено під час відеозустрічі. Матеріально-технічна база, яка зазначена вище, використовується в межах підготовки студентів з даної освітньої програми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище за даною ОПП працює як діюча система академічних цінностей, соціальної взаємоповаги, суб'єктної зацікавленості всіх стейкхолдерів. Здобувачі мають можливість, за потреби, звертатися до практичного психолога ЗНУ <https://web.znu.edu.ua/psychologicalservice/> (також на сайті знаходиться телефон довіри) з метою отримання підтримки як із загальних соціальних, так і власне індивідуальних проблем, які можуть виникнути в особи. Дана інформація була підтверджена під час відеозустрічей. ЗВО має розроблені плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій, які знаходяться у приміщеннях. У ЗНУ створено відділ охорони праці та пожежної безпеки (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1321>), який діє згідно з «Положення про відділ охорони праці та пожежної безпеки Запорізького національного університету» затвердженого ректором від 26.02.2019р. Проводиться періодичний інструктаж здобувачів і НПП щодо безпечного поводження під час навчального процесу, практик. Проводиться щорічне навчання викладацького складу основам цивільного захисту і БЖД, що організується штабом цивільного захисту університету(<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1253>). З метою врахування інтересів і потреб здобувачів у ЗВО проводяться систематичні зустрічі (у тому числі із залученням платформи zoom) представників студентського самоврядування, які співпрацюють із адміністрацією закладу, напередодні яких усі охочі можуть поставити питання в онлайн-формі, а відповіді одразу публікуються в Телеграм студради. Адміністрація переважно дослухається до висунутих пропозицій. Також, у ЗНУ проводяться загальноуніверситетські анкетування стосовно якості освіти https://www.znu.edu.ua//pidrozdily/viddil_monitoringu/2020/yakost_osviti_2019.pdf, які є у вільному доступі на сайті вишу, водночас рекомендуємо збільшити кількість опитаних студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку студентів. В університеті створені підрозділи, діяльність яких регламентовано нормативними документами, оприлюдненими на офіційному сайті ЗВО : 1. Відділ моніторингу якості освіти і ліцензування <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1165>, положення затверджено ректором від 17.12.2013 2. Навчальний відділ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/, положення затверджено ректором від 21.11.2016 3. Відділ виховної роботи http://sites.znu.edu.ua/liberal_edu/, положення затверджено ректором від 11.10.2013 4. Центр культури <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/centrkultury> положення затверджено ректором від 06.08.2016 5. Студентська рада ЗНУ https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/studrada_znu затверджено конференцією трудового колективу ЗНУ протокол № 3 від 07.06.2019 6. Юридичний відділ <http://sites.znu.edu.ua/legaldepartment>, затверджено наказом ректора від 22.09.2016 Освітня підтримка студентів забезпечується кураторами і викладачами безпосередньо на академічних заняттях у вигляді консультацій та рекомендацій до самостійної роботи, також на сайті присутній графік консультацій (в умовах дистанційного навчання комунікація відбувається через телефонний зв'язок, за допомогою месенджерів, соц. мереж, електронної пошти, системи Moodle (<https://moodle.znu.edu.ua/>), експлуатація якої особливо актуалізувалася за умов дистанційного навчання через введення довгострокового карантину). Здобувачі співпрацюють з органами студентського самоврядування, де можуть отримати інформацію щодо нагальних питань життя ЗВО, подати питання на розгляд і брати участь в обговоренні. Інформація про можливе працевлаштування, а також консультації щодо пошуку вакансій, в основному, надається здобувачам на сайті ЗВО відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/11582>). У ході веб-зустрічей зі студентством експертна група мала можливість переконатися в задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку адміністрації ЗВО. Зазначимо, що в самоаналізі вишу є лінк доступу на анонімне опитування старшокурсників даної ОП

<https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?>

[id=DQSIkWdsWoyxEjajBLZtrQAAAAAAAAAAAAAN__iAfMzxUMotUN1UxUDRSQTkxUlZUQk9MWlVYtIpMRy4u&AnalyzerToken=8wmB7ny79Kc5lLpYX2CtqPXHq27FHSqg](#), де також студенти виявили задоволеність підтримкою з боку ЗВО, водночас рекомендуємо застосовувати опитування і до студентів інших курсів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Права осіб із особливими потребами регламентовані “Порядком супроводу (наданням допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ” (https://www.znu.edu.ua/docs/2019/poryadok_suprovodu.pdf). Відділом моніторингу якості вищої освіти на офіційному сайті оприлюднено довідку (Вих. лист № 12-12-19/1 от 12.12.2019) щодо питань технічного обстеження будівель та споруд про доступність для осіб з інвалідністю (<https://cutt.ly/1yvoTuj>). Під час відео огляду матеріально-технічної бази експерти переконалися в наявності пандусу для входу (в'їзду) осіб із обмеженою рухливістю. Також, керівництво ЗВО переконало експертів, що пари для таких студентів проводять переважно на їх поверхах. Переконалися, що в разі виникнення ситуацій, пов'язаних з унеможливленням відвідування студентом занять на постійній основі з поважних причин, здобувачу може бути надано індивідуальний графік навчання. У гуртожитках університету надається можливість проживання студентським сім'ям (згідно з положенням про студентський гуртожиток http://sites.znu.edu.ua/liberal_edu/studmisto/154.ukr.html). Експертною групою було встановлено, що на даній ОПП не навчаються особи з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Згідно з Колективним договором ЗНУ здійснюється правове регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин усіх учасників освітнього процесу. В університеті діють: відділ виховної роботи, а також практичний психолог вишу, до яких можна звернутися при виникненні конфліктних ситуацій, також у ЗВО є телефон довіри, який знаходиться у вільному доступі на сайті (<https://web.znu.edu.ua/psychologicalservice/>), куди студенти можуть звернутися за потреби. На сайті ЗВО були виявлені такі документи, за допомогою яких можуть бути врегульовані конфліктні ситуації: 1. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ https://www.znu.edu.ua/docs/2020/polozhennya_pro_poryadok_protседuri_vir_shennya_konfl_ktnikh_situats_j_uznu.pdf 2. Кодекс академічної доброчесності www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf 3. Статут Запорізького національного університету https://www.znu.edu.ua/docs/2019/statut_znu.pdf 3 метою запобігання і протидії корупції на сайті вишу представлено низку документів <https://www.znu.edu.ua/3637.ukr.html>, а також телефон гарячої лінії ((061) 228-75-03). У ЗНУ є уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (В. Воронков). ЗВО має чіткі процедури врегулювання конфліктних ситуацій. Наприклад, якщо здобувач не задоволений оцінкою, то є можливість скликання предметної комісії для незалежної оцінки здобувача. Водночас здобувачі освітнього процесу не повною мірою з ними ознайомлені. У ЗНУ діє Центр гендерної освіти, який періодично проводить заходи з метою попередження насильства, сексизму, булінгу, а також пропагування ідеї рівності. Водночас рекомендовано розширити спектр питань і аудиторію опитуваних студентів з метою виявлення випадків дискримінації, корупції та сексуальних домагань. Фактів конфліктів, корупції, сексуальних домагань, дискримінації на даній ОПП не виявлено, скарг відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Безумовним позитивним фактором є наявність сучасного освітнього простору, спрямованого на досягнення цілей навчання, і умов, що створені для осіб із особливими освітніми потребами. Забезпечується безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОПП. Здобувачі вищої освіти задоволені організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО. Протягом існування програми приклади конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією, відсутні. Студентська рада співпрацює з керівництвом ЗВО, яке, у свою чергу, дослухається до їх пропозицій

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Здобувачі освіти мають доволі умовні знання стосовно вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендовано більш чітко та прозоро доносити до всього контингенту студентів порядок їх вирішення. Доцільно активніше залучати студентів і студентське самоврядування до перегляду якості цілої ОПП. Рекомендовано розширити опитувану аудиторію

здобувачів даної ОП, залучаючи до анкетування студентів не лише випускного курсу. Також доцільніше оприлюднювати результати таких опитувань (що стосуються саме ОП 022.01 Графічний дизайн) у вільному доступі на сайті кафедри. Хоча в процесі спілкування жодних скарг на умови навчання висловлено не було, вважаємо за доцільне збільшити кількість навчальних лабораторій з рисунку та живопису задля комфортності всіх учасників навчального процесу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Позитивною практикою є безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької, наукової та творчої діяльності в межах освітньої програми. ЗВО забезпечує достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб із особливими освітніми потребами, та сприяє освітній, організаційній, інформаційній, консультативній та соціальній підтримці здобувачів вищої освіти. Водночас контингент студентських опитувань стосовно конкретної ОП рекомендовано розширити, а результати розміщувати на офіційному веб сайті факультету. Зазначимо, що система інформування здобувачів щодо вирішення конфліктних ситуацій потребує вдосконалення. Виявлені некритичні недоліки усвідомлюються викладачами та адміністрацією, яка готова вирішити їх у стислі терміни, суттєво не впливають на якість освітнього процесу і дозволяють вважати освітнє середовище й матеріальні ресурси ЗВО за Критерієм 7 загалом відповідними рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ЗВО існує Положення про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету, протокол №2 від 30.10.2018 р. http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_to_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf?v=1549875277, яким регулюються всі вищезгадані процедури. Заклад в цілому дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду освітньої програми. Розроблення представленої для акредитації ОПП здійснювалось в основному відповідно до прописаних у нормативній документації процедур

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Участь органів студентського самоврядування у процесі періодичного перегляду освітньої програми та процедурах забезпечення її якості закріплюється Положенням про студентське самоврядування ЗНУ https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/studrada/polozhennya_sr_znu.pdf, конференцією трудового колективу, протокол № 3 від 07.06.2019 р. При прийнятті рішень про зміни до ОПП враховується думка студентства та студентського самоврядування, яка висловлюється ними, переважно, в усній формі чи за допомогою анонімних опитувань. Заклад в основному враховує думки та пропозиції здобувачів освіти, у чому експертна група пересвідчилась під час веб-зустрічей (наприклад, за ініціативою студентів було збільшено кількість лабораторних занять, приділено більше уваги розробленню та представленню візуальних презентацій, портфоліо власних творів). Система Moodle ЗНУ забезпечує можливість отримання зворотного зв'язку та оцінити якість курсу. Наприкінці вивчення дисципліни студенту надається можливість оцінити викладача та рівень викладання на дисципліні, надати свої коментарі та пропозиції. Також на запит експертної групи було надано результати опитування студентів ОП графічний дизайн, стосовно якості викладання. У той же час рекомендовано активніше залучати органи студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньої програми і розширити контингент опитуваних студентів щодо якості цілої конкретної ОПП та освітнього процесу і повною мірою оприлюднювати їх на сайті кафедри. Водночас результати загалом університетських опитувань присутні на сайті ЗВО https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2020/yak_st_osv_ti_2019.pdf

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до процесу розроблення, перегляду та процедур забезпечення якості освітньої програми як партнери. Представники роботодавців запрошуються на засідання кафедри (протокол № 5 від 26 грудня 2018 року, протокол №6 від 30.01.2019, протокол №3 від 30.10.2019, протокол №4, від 27.11.2019, які були надані на запит експертній групі)). ЗВО співпрацює з наступними фахівцями галузі: Кузьмичовою Н. Ю., директоркою ТОВ «МЛС груп»; Систєровим В. М., директором ТОВ «Видавництво «Статус»; Симоновою К. О., представницею Запорізького туристично-інформаційного центру; Єншуєвою Т. В. головуючою Запорізької організації Спільки дизайнерів України; Кремеровою О. В., керівницею гуртка «Петриківський розпис» ЦТДтаЮ Олександрівського р-ну ЗМРЗО. Зовнішні стейкхолдери були долучені до процесу перегляду ОП, були присутніми на засіданнях кафедри, де висуvalи свої пропозиції щодо покращення освітнього процесу (зокрема: Кузьмичова Н. Ю. запропонувала формувати студентам портфоліо робіт, під час проходження виробничої практики; Систєров В. М. запропонував активніше впроваджувати в освітній процес практико-орієнтовані завдання, практичні кейси, залучення роботодавців до проведення аудиторних занять). Керівництво кафедри переважно дослухається до пропозицій зовнішніх стейкхолдерів. Фахівці періодично проводять семінари і лекції для студентів, а також беруть участь у конференціях. Дана інформація була підтверджена під час веб-зустрічей. Також, Єншуєва Т. В. зазначила, що регулярно відвідує перегляди студентських робіт, і готова розглянути пропозиції від ЗВО на залучення її до складу екзаменаційних комісій. Водночас рекомендуємо розширити список роботодавців, які залучаються до процесу надання освітніх послуг та перегляду ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників з даної ОП ще не було. Проте, на засідання кафедри кафедри (протокол №6 від 30.01.2019 р.), від викладачки кафедри Виноградової А. С. було висунуто пропозицію створити Асоціацію випускників спеціальності «Дизайн». Загальним рішенням пропозиція була прийнята, а також ініційовано створення бази даних майбутніх випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє відділ моніторингу якості освіти та ліцензування <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozhdily/1165>, яким забезпечується моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм, проводиться аудит якості освітніх послуг в університеті. Спеціальність акредитується вперше. Під час реалізації ОП були виявлені наступні недоліки: недостатня кількість лабораторних занять; дисциплін за вибором; підсумкова атестація у формі кваліфікаційного екзамену. Виявлені недоліки в ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої програми були обговорені на засіданнях кафедри (протокол №1 від 29.08.2018 р.), вченої ради факультету СПП (протокол №1 від 30.08.2018 р.). Було прийнято рішення щодо вдосконалення ОП, а саме: збільшення кількості лабораторних занять; збільшення кількості дисциплін за вибором студента, запровадження атестації здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Під час веб-зустрічей здобувачі вищої освіти, викладачі, роботодавці проінформували комісію про те, що сформована у ЗВО система забезпечення якості освітньої діяльності є достатньо дієвою і переважно дозволяє реагувати на запити стейкхолдерів. Керівництво переважно дослухається до пропозицій від зацікавлених сторін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною, тому зауваження і пропозиції з попередньої акредитації відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті в основному сформовано культуру якості, що сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за нею. ЗВО має визначену політику та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, що регулюється Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету, протокол №2 від 30.10.2018 р. http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_to_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf?v=1549875277, що знаходяться у відкритому доступі на веб-сайті закладу. В університеті, на факультеті та на кафедрі сформовано комфортну та доброзичливу атмосферу, яка сприяє не лише розвитку ОП, а й розвитку студента як творчої особистості. Протягом відеозустрічей з керівництвом ЗВО, викладачами, студентами та роботодавцями експертна група мала можливість у цьому переконатися.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В університеті є практика залучення стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення у якості партнерів. Документами ЗВО передбачається процедура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми, здійснюється її періодичний моніторинг та оновлення з метою її подальшого вдосконалення та модернізації. ЗВО співпрацює з роботодавцями – представниками освітянської та наукової спільноти, періодично залучає їх до обговорення ОПП та надає можливість участі зацікавленим сторонам у розробленні та перегляді ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано розширити кількість роботодавців, залучених до перегляду ОП, а також запровадити практику анонімного опитування зовнішніх стейкхолдерів щодо загальної підготовки випускників, які працюють під їх керівництвом, з оприлюдненням результатів на офіційному сайті. Доцільно розширити коло опитуваних студентів, щодо якості ОПП «графічний дизайн» з обов'язковим оприлюдненням на сайті ЗВО. Рекомендовано більше уваги приділяти інформуванню студентів щодо можливостей працевлаштування, а також активніше оновлювати інформацію про можливі вакантні посади на сайті ЗВО

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості освітньої програми в основному виконує свої основні функції та забезпечує достатній якісний рівень як освітньої програми, так і освітньої діяльності. Проте, ураховуючи незначні недоліки і водночас усвідомлення і готовність адміністрації та викладачів ЗВО їх усувати в стислі терміни, вважаємо, що освітня діяльність за Критерієм 8 загалом відповідає рівню В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі наявні внутрішні університетські нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу у ЗВО знаходяться у вільному доступі на сайті закладу у розділі "Публічна інформація", а саме: 1. Статут університету: https://www.znu.edu.ua/docs/2019/statut_znu.pdf 2. Правила внутрішнього розпорядку : https://www.znu.edu.ua/docs/pravila_vnutr__shn__ogo_rozporiadku.pdf 3. Положенням з організації освітнього процесу http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv__tn__ogo_protsestu_v_znu.pdf 4. Кодекс академічно доброчесності: https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem__chnoyi_dobrochesnost_.pdf Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу визначені в таких документах: Колективному договорі та Положенні про організацію освітнього процесу. Інформація щодо прав та обов'язків усіх учасників подається під час проведення конференцій трудового колективу, систематичних зустрічей студентського самоврядування з представниками деканату, кураторських годин. Меню сайту є доступним та інформативним.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект освітньої програми був оприлюднений на сайті у визначені терміни http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=50479&lang=ukr&news_code=pro--kt-osvitno-profesijnoyi-programi--

pidgotovlenoyi-fakultetom-sotsialnoyi-pedagogiki-ta-psikhologiyi---dizajn---bakalavrskogo-rivnya, також наявний лінк ел. пошти, на яку можливо було надсилати пропозиції.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті освітня програма оприлюднена <https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12339>, проте інформація щодо її реалізації недостатньо вичерпна, силабуси присутні на сайті факультету <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/syllabus>, проте не у повній мірі. Це ж стосується й інформації щодо випускової кафедри акторської майстерності та дизайну <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/Departaments/aktor>. Гарант ОПП та адміністрація закладу усвідомлює потребу в розширенні й удосконаленні інформації для усіх учасників освітнього процесу і готові вирішити її у скорочені терміни.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Загальноуніверситетська нормативна база, яка регламентує переважну більшість аспектів освітнього процесу, проект ОП, а також затверджена ОПП оприлюднені на веб-сайті ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендуємо розширити, конкретизувати й удосконалити інформацію щодо реалізації ОП, силабусів дисциплін, а також діяльності випускової кафедри акторської майстерності та дизайну на сайті.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Внутрішні загальноуніверситетські нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, є доступними для них і знаходяться на офіційному сайті закладу. У той же час інформація про реалізацію ОП і діяльність з її забезпечення випускової кафедри потребує доповнення. Зазначені некритичні недоліки усвідомлюються керівництвом закладу, суттєво не впливають на загальну прозорість і публічність освітньої діяльності за ОП, що зумовлює визначення рівня відповідності за Критерієм 9 як В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Цимбалюк Олена Костянтинівна

Члени експертної групи

Авраменко Дмитро Костянтинович

Бойченко Анна Віталіївна